

Billund
kommune

Tilladelse til minkproduktion

Ansagervej 6, 7200 Grindsted

April 2018

Dato: 06-04-2018

Teknik & Økonomi

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.19 P19

Sagsnr.: 17/16432

P10.2.4.1

KS.: OSC/MHA

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

MHA@billund.dk

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	4
TILLADELSE TIL MINKPRODUKTION PÅ ANSAGERVEJ 6	5
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	6
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR	10
TILLADELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED.....	14
OFFENTLIGGØRELSE MV.	15
KLAGEVEJLEDNING	15
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	17
INDLEDNING	17
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	17
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	18
<i>Stalde og produktioner</i>	20
<i>Gødningsproduktion og - opbevaring</i>	24
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	26
<i>Foder</i>	27
<i>Energi- og vandforbrug</i>	27
<i>Affald</i>	28
<i>Spildevand / overfladevand</i>	28
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	29
<i>Lugt</i>	30
<i>Støj, rystelser og transport</i>	32
<i>Støv, fluer og skadedyr</i>	34
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	35
<i>Driftsforstyrrelser og uheld</i>	36
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.	38
<i>Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur</i>	39
<i>Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget</i>	39
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur</i>	39
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	40
<i>Påvirkning af Kategori 3-natur</i>	40
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede):</i>	42
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	44
OPHØR	45
ALTERNATIVE MULIGHEDER	45
SAMLET VURDERING	45
BILAG	46

Indledning

Minkfarmen på Ansagervej 6, 7200 Grindsted, blev omfattet af Husdyrbruglovens regler ved Billund Kommunes meddelelse af tilladelse den 6. februar 2012 efter § 10 i den dagældende Husdyrbruglov¹.

Der ansøges nu om udvidelser og ændringer på minkfarmen, som ikke er indeholdt i den eksisterende tilladelse. Husdyrbruget har den 27. oktober 2017 ansøgt om miljøgodkendelse efter reglerne i nugældende Husdyrbruglov² til udvidelse af staldarealer og gødningsopbevaringsanlæg. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug i den ansøgte drift er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af godkendelsesbestemmelserne i Husdyrbrugslovens § 16a, men af tilladelsesbestemmelserne i lovens § 16b. Billund Kommune har derfor udarbejdet en ny tilladelse i henhold til § 16b, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om tilladelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug omfattet af tilladelse efter § 10 foretager ændringer eller udvidelser, jf. overgangsbestemmelserne i § 10, stk. 2, i lovens kapitel 10.

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Ansagervej 6, 7200 Grindsted, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om tilladelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører husdyrbruget på Ansagervej 6, 7200 Grindsted, *matrikel nr. 2ac, Morsbøl By, Grindsted*. Ejendomsnummeret er 530 000 3652. Bedriftens CVR nr. er 21417831. Husdyrbruget ejes og drives af Jens Peter Hansen, Ansagervej 6, 7200 Grindsted.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² LBK nr. 256 af 21/03/2017. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer

³ BEK nr. 1380 af 30/11/2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om tilladelse blev i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 2 og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 56, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 11. januar 2018. Offentligheden har herved indenfor en frist på 2 uger haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Nabohøring vedr. afstandsforhold

Ansøger har ansøgt om dispensation fra afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8, idet der ønskes foretaget udvidelser nærmere end 30 m fra naboskel mod *matr. nr. 2ba, Morsbøl By, Grindsted*, som er mindsteafstanden i henhold til Husdyrbruglovens § 8. Der er nærmere redegjort for dette forhold i nedenstående afsnit "Husdyrbrugets beliggenhed".

Kommunen har foretaget høring af ejeren af *matr. nr. 2ba, Morsbøl By, Grindsted*. Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger fra ejeren.

Høring af udkast til tilladelse

Dette udkast til tilladelse blev i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 4, sendt i høring i 30 dage til den 4. april 2018, hvor ansøger og øvrige parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Jens Peter Hansen, Ansagervej 6, 7200 Grindsted, JPHmink@gmail.com

Med kopi til:

Konsulent Per Lousdal, plo@kopenhagenfur.com

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 613 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Ejer og beboere, Ansagervej 5, 7200 Grindsted

Ejer, Ansagervej 9, 7200 Grindsted

Desuden blev udkast til afgørelse sendt til ejeren af *matr. nr. 2ba, Morsbøl By, Grindsted*, som den nye minkhal grænser op til.

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet udvidelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tilladelse til minkproduktion på Ansagervej 6

På husdyrbruget beliggende Ansagervej 6 er der tilladelse til en produktion på 2350 årstæver, 4 heste og 4 ammekøer med opdræt og tyrekalve, svarende til 74,9 dyreenheder (DE).

Billund Kommune modtog den 27. oktober 2017 en ansøgning om miljøgodkendelse i forbindelse med, at minkfarmens stalde og gødningsopbevaringsanlæg ønskes udvidet (se bilag 2).

Ansøgningen er efterfølgende revideret ved nye ansøgningsskemaer senest den 8. januar 2018. Endvidere er der løbende tilgået kommunen supplerende oplysninger fra ansøger. Projektet er i løbet af sagsbehandlingsprocessen blevet reduceret, således at det ikke længere er omfattet af godkendelsespligt efter Husdyrbruglovens § 16a, idet ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug er reduceret til under 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget skal derfor i stedet omfattes af en tilladelse efter lovens § 16b, stk. 1.

Med denne tilladelse har Billund Kommune givet tilladelse til de ansøgte ændringer. Tilladelsen meddeles efter § 16b, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på Ansagervej 6 omfattet af en tilladelse fra den 6. februar 2012.

Vilkårene i tilladelsen fra 2012 er vist i bilag 4. Vilkår vedrørende udbringningsarealer i afgørelsen bortfaldt den 1. august 2017, jf. overgangsbestemmelserne i § 10, stk. 6, i Husdyrbruglovens kapitel 10. Dette vedrører vilkår 9 – 11 i bilag 4. Godkendelser og tilladelser under Husdyrbrugloven regulerer efter denne dato alene miljøpåvirkninger fra husdyrbrugenes anlæg, hvilket også gælder for denne nye godkendelse.

Med denne nye tilladelse bortfalder samtlige tilbageværende vilkår i den eksisterende tilladelse fra 2012, således at husdyrbrugets anlæg fremover alene reguleres ved vilkårene i denne nye afgørelse. Vilkårene i denne nye tilladelse består dels af vilkår, som er overført fra den hidtidige tilladelse, og dels af nye vilkår. Der er redegjort nærmere for dette i tilladelsens miljøtekniske redegørelse og vurdering nedenfor.

Ansøger har ansøgt om dispensation fra afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8, idet der ønskes foretaget etablering og udvidelse af stalde, som er placeret nærmere end 30 m fra naboskel, som er mindsteafstanden i henhold til Husdyrbruglovens § 8. Der er nærmere redegjort for dette forhold i nedenstående afsnit "Husdyrbrugets beliggenhed".

Denne afgørelse om tilladelse omfatter således også kommunens afgørelse om dispensation efter § 9 i Husdyrbrugloven til placering af byggeriet som ansøgt.

Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse, samt en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁴.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt eller tilladt i henhold til Husdyrbrugloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse/tilladelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Minkfarmen på Ansagervej 6, 7200 Grindsted, blev omfattet af Husdyrbruglovens regler ved Billund Kommunes tilladelse den 6. februar 2012 efter § 10 i den dagældende Husdyrbruglov. Minkfarmen fik tilladelse til udvidelser af bygninger og en besætning på maksimalt 74,9 DE (dyreenheder).

Der er nu ansøgt om tilladelse til udvidelse med nye staldarealer og en møddingsplads.

I stedet for dyreenheder skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealerne.

⁴ BEK. nr. 1469 af 12/12/2017. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

I ansøgningen er miljøpåvirkningerne derfor beregnet ud fra de ansøgte staldarealer, og der er foretaget en sammenstilling med forureningen i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). I beregningerne for den ansøgte drift indgår, at staldarealerne udvides med en 2-rækket minkhal med et produktionsareal på 81 m² og etagebure med et samlet areal på 46 m² på en del af de eksisterende bure i en eksisterende hal. Det samlede produktionsareal stiger herved fra 3.017 m² til 3.144 m², svarende til ca. 4 %.

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Ejendommen er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Ansagervej 5) er ca. 120 m. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 2,4 km (Grindsted), mens der er ca. 1,4 km til nærmeste byzone (Byudviklingszone omkring Grindsted).

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De ansøgte udvidelser overholder afstandskravene til følsomme omgivelser, bortset fra at afstandskravet på 30 m i forhold til naboskel (*matrikel nr. 2ba, Morsbøl By, Grindsted*) ikke er overholdt for den ansøgte minkhal, idet hallen ønskes placeret ca. 12,5 m fra markskel.

Efter høring af ejeren af marken har Billund Kommune besluttet at meddele dispensation fra afstandskravet, så hallen tillades placeret som ønsket. Kommunens afgørelse om dispensation kan påklages.

Anlæg, besætning og gødning

Staldarealerne udvides med en ny 2-rækket minkhal på ca. 222 m² med et produktionsareal på 81 m². I den eksisterende hal 7-8 etableres der etagebure med et samlet areal på 46 m² på en del af de eksisterende bure. Derudover opføres en ny møddingsplads på ca. 300 m².

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2.

Gylle opbevares i en overdækket gylletank på ejendommen på 1.515 m³. Til fast gødning fra mink og køer ønskes etableret en møddingsplads på ca. 300 m².

Staldanlæg og gødningsopbevaring afdamper ammoniak, som kan påvirke naturen omkring husdyrbruget. Derfor er der krav om, at staldene skal indrettes med miljøvenlig teknik (BAT), så fordampningen pr. arealenhed er lille.

Ansøgningssystemets beregninger af husdyrbrugets ammoniakemission viser, at de BAT-betingede emissionskrav kan overholdes.

Lugt, støv, fluer, støj og lys

I ansøgningen er det oplyst, at de væsentligste støjkloder på en minkfarm er støj fra intern kørsel på farmen med foder og halm samt interne transporter i pelsningssæsonen i november/december og sidst i marts. Derudover kan der forekomme støj fra transporter til og fra ejendommen med primært foder.

Det er oplyst, at antallet af transporter vil stige lidt i forbindelse med udvidelsen. Transportmængden ved fuld udnyttelse af tilladelsen oplyst til ca. 370 transporter om året.

Det er oplyst i ansøgningen, at de primære årsager til støv på en minkfarm er støv fra håndtering af halm. Derudover er der en del hår i hallerne i forbindelse med minkens pelsskifte. Der opstår ingen støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering, da minkfoder er vådfoder.

Det er oplyst, at den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspild og rester fjernes. På minkfarme bekæmpes fluer i overensstemmelse med Retningslinjerne for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme udarbejdet af Aarhus Universitet.

De forebyggende foranstaltninger ved fluebekæmpelse består hovedsagligt i at forhindre, at fluerne klækkes i gødning og sand under burene. En gang om ugen oprenses der under burene for foder- og gødningsrester, og en gang om måneden – fra 1. maj til 1. november – fjernes halmen under burene. Den resterende del af året kan man nøjes med at fjerne halmen hver anden måned. Herudover anvendes der fluesnore efter behov.

Ved problemer med rotter benyttes den kommunale rottebekæmpelse.

Om lyspåvirkninger er det i ansøgningen anført, at mink ikke tåler påvirkning af kunstigt lys, hvilket betyder, at der ikke etableres væsentlige lyskloder på farmen. Dog kan der i forbindelse med parringssæsonen i marts anvendes kunstigt lys i en kort periode på ca. 14. dage.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgenæafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre væsentlige ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Ansagervej 6 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne nye tilladelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden ikke må medføre væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige. I

Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat regler, som direkte regulerer en række forhold, der har betydning for pelsdyrfarmes frembringelse af lugt og fluer.

Landskab mv.

Ejendommen ligger i et område, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder. Området er i kommuneplanen udpeget som et større uforstyrret landskab og et område til skovrejsning.

Det er dog kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område er *Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde* ca. 7,5 km mod vest. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører i naturområderne. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler, Landbrug
Billund Kommune, Natur og Miljø

Vilkår

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift. Vilkår fra husdyrbrugets tidligere tilladelse fra 6. februar 2012 er vist i bilag 4. Disse vilkår bortfalder med nærværende afgørelse og erstattes af nedenstående vilkår.

Indretning og drift

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggereglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg og produktion

5. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tilladelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner").
6. Kvæg skal være udegående mindst 5 måneder om året.
7. Gødningsrenderne i minkhallerne skal være udført med de bredder, der er anført i tilladelsens tabel 4 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner").
8. Gødningsrender skal tømmes mindst hver 3./4. dag (totalt to gange ugentligt) enten manuelt eller ved anvendelse af et automatisk tømningssystem.
9. Tømning af gødningsrender skal foretages mellem kl. 7 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage. Dog kan der være særlige omstændigheder, hvor der kan ske afvigelser fra dette tidsrum

Gødningsopbevaring og håndtering

10. Gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
11. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
12. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
13. Pumpning af gylle fra gyllebeholderen skal foregå under opsyn.

Affald

14. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
15. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

16. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.
17. Tagvand fra nyt byggeri skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende regler og vejledninger, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Tagvand fra tagfladen på den ansøgte 2-rækkers hal tillades dog afledt til nedsivning direkte fra jordoverfladen.

Lugt

18. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.
19. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at ejendommen giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal ejendommen foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrproduktionens anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

20. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00).
21. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

22. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

23. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.
24. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
25. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholder m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
26. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

27. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

28. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Lys

29. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Olietank

30. Olietanke skal drives jf. gældende Olietankbekendtgørelse⁵.

⁵ BEK nr. 1611 af 10/12/2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Driftsforstyrrelser og uheld

31. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal indsendes til tilsynsmyndigheden (Billund Kommune), senest 3 mdr. efter tilladelsen er taget i brug, og der skal herefter til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

32. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
33. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpling, når tanken er fuld.
34. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

35. Både manuel og automatisk tømning af gødningsrender skal registreres i logbog. Det skal fremgå, hvornår renderen er tømt.

Alternativt kan drift af gyllepumperne registreres vha. elektronisk log, således at man sikrer sig, at renderne er tømt på de angivne tidspunkter.

Ved brug af et automatisk tømningssystem kan udfyldelsen af logbøger erstattes af en automatisk registrering af wiretrækkets drift.

Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.

36. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
37. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

38. Ved ophør af bedriften skal haller, gødningsrender og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Alt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med ovenstående vilkår for affaldsbortskaffelse.

Tilladelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 49 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkårene for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om tilladelse offentliggøres den 10. april 2018 på Billund Kommunes hjemmeside og i Billund Ugeavis og Midtjysk Ugeavis.

Afgørelsen er sendt til:

Jens Peter Hansen, Ansagervej 6, 7200 Grindsted, JPHmink@gmail.com

Med kopi til:

Konsulent Per Lousdal, plo@kopenhagenfur.com

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeren.dk, hereford@bbsyd.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse om tilladelse - eller afgørelsen om dispensation i forhold til afstandsreglerne i lovens § 8 (se nedenstående afsnit husdyrbrugets beliggenhed) - kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 8. maj 2018.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen

videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Ansagervej 6, 7200 Grindsted.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med de ansøgte udvidelser og ændringer, samt om udvidelserne og ændringerne kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulent Per Lousdal, København Rådgivning, indsendt ansøgning om tilladelse til minkproduktionen på Ansagervej 6, idet der ønskes tilladelse til udvidelse af staldareal og gødningsopbevaringsanlæg. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen om tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b, stk. 1, er modtaget den 8. januar 2018 (version 1).

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningmateriale.

I husdyrbrugets eksisterende tilladelse fra 2012 er der stillet vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår (vilkår 5). Vilkåret overføres til denne nye tilladelse og bliver gældende for denne.

I overensstemmelse med Billund Kommunes normale praksis for miljøgodkendelse og tilladelse efter § 16 stilles endvidere vilkår om, at vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, om meddelelse af evt. ændring af ejerforhold eller ansvar for driften til kommunen, og om indhentning af byggetilladelse før etablering af nye anlæg.

I vilkår 19 i den eksisterende tilladelse er det fastlagt, at tilladelsen af den 2. februar 2012 bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter tilladelsens meddelelse. Det følger af § 29 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at

nudriften i denne nye tilladelse fastlægges for hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg som den hidtil lovlige drift i henhold til bindende krav i meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet. I ansøgningen til denne nye tilladelse er nudriften derfor opgjort ud fra det anlæg, der faktisk er etableret på ansøgningstidspunktet. I denne nye tilladelse tillades de ansøgte staldarealer, og tidligere meddelte godkendelser eller tilladelser til udvidelser ud over dette bortfalder. På den baggrund overføres vilkår 19 ikke til denne nye tilladelse.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1. Husdyrbrugets eksisterende og fremtidige indretning fremgår af bilag 2.

Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Ansagervej 5) er ca. 120 m. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 2,4 km (Grindsted), mens der er ca. 1,4 km til nærmeste byzone (Byudviklingszone omkring Grindsted).

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

For hold af kødædende pelsdyr gælder endvidere i henhold til § 5 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶ følgende afstandskrav:

- 300 m til de i nr. 1 og 2 ovennævnte områder, dog 200 m hvis produktionsarealet på ejendommen til produktion af kødædende pelsdyr er mindre end 9.400 m², og
- 200 m til en nabobeboelse, der er ejet af en anden end den ansvarlige for driften, dog 100 m hvis produktionsarealet på ejendommen til produktion af kødædende pelsdyr er mindre end 9.400 m².

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.

⁶ Bekendtgørelse nr. 865 af 23/06/2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

I § 6 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen er afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 justeret, jf. det nedenstående:

- Afstandskravet i ovenstående nr. 3 gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. bekendtgørelsens § 72, stk. 4. Afstandskravet i nr. 3 for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg, herunder læskure og hytter.
- Afstandskravet i ovenstående nr. 6 gælder ikke for ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke for eksisterende bygninger og anlæg. De ansøgte udvidelser af stalde og gødningsopbevaringsanlæg er vist i bilag 2.

I ansøgningen er det oplyst, at alle afstandskrav overholdes, bortset fra at afstandskravet i forhold til naboskel (matrikel nr. 2ba, Morsbøl By, Grindsted) ikke er overholdt for den ansøgte minkhal. Nabomatriklen er en åben mark, der tilhører ejendommen Morsbøl Skolevej 10, 7200 Grindsted. Afstanden fra den nye hal til naboskel bliver ca. 12,5 m, hvilket er lidt mere, end der er fra de eksisterende minkhaller til naboskel.

Der er ansøgt om dispensation for afstandskravet til naboskel. Ansøger oplyser, at placeringsmulighederne er begrænsede i forhold til naboskel mod vest og kategori 2 natur mod nord. Der har været overvejet en placering af minkhallen på marken øst for det eksisterende anlæg. Dette er dog fravalgt, da den valgte placering er mest rationel driftsmæssigt og i forhold til landskabet.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt overholder afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6 og de skærpede krav i Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5, hvor grundlaget er, at husdyrbrugets produktionsareal i ansøgningen er oplyst til 3.144 m², og således er mindre end det opstillede skæringskriterium på 9.400 m².

Ud fra ansøgningens oplysninger er det endvidere kommunens vurdering, at det ansøgte projekt overholder afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 som justeret i Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, bortset fra afstandskravet i forhold til naboskel.

Billund Kommune kan meddele dispensation til etableringen, jf. lovens § 9, stk. 3, hvis det ikke er muligt for husdyrbruget at overholde afstandskravene.

Den ønskede placering medfører, at den nye hal placeres i sammenhæng med og i linje med de eksisterende haller, således at bygningerne fremstår i en

sammenhængende bygningsmasse. Som udgangspunkt er der tilstrækkelig plads på matriklen til, at udvidelserne kunne placeres øst for det eksisterende anlæg. Kommunen finder dog, at der bør søges taget hensyn til ansøgers ønske om at opnå den mest rationelle indretning af det samlede husdyrbrug, samt de landskabelige påvirkninger i området, der i kommuneplanen er udpeget som større uforstyrret landskab.

Hensigten med lovgivningens afstandskrav er at beskytte omgivelserne mod påvirkning fra husdyrbruget. Som anført af ansøger er nabomatriklen en åben mark, hvor risikoen for genepåvirkninger må anses for minimale, herunder også i betragtning af, at de eksisterende haller grænser op til samme mark i den samme afstand.

Kommunen har foretaget høring af ejeren af nabomatriklen, *matrikel nr. 2ba, Morsbøl By, Grindsted*. Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger fra ejeren.

Billund Kommune vurderer, at placeringen af det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne, hvorfor der herved meddeles dispensation efter § 9 i Husdyrbrugloven til placering af ny- og ombygninger som ansøgt.

Kommunens afgørelse om dispensation kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Stalde og produktioner

Ved tilladelsen fra 2012 fik husdyrbruget tilladelse til en besætning på maksimalt 74,9 DE (dyreenheder), som disse var oplyst fordelt på dyretyper og fordelt i de forskellige staldanlæg med forskellige staldsystemer. Ud over minkbesætningen giver den eksisterende tilladelse mulighed for hold af 4 heste og 4 ammekøer med opdræt.

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift i stedet baseres på størrelsen af staldarealerne.

Tilladelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt tilladte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de tilladte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny tilladelse. For en række af sådanne ikke-tilladelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er ansøgt om tilladelse til udvidelse af staldarealerne. Der er ansøgt om opførelse af en ny 2-rækket minkhal på ca. 222 m² med et produktionsareal på 81 m². I den eksisterende hal 7-8 etableres der etagebure med et samlet areal på 46 m² på en del af de eksisterende bure. Derudover opføres en ny møddingsplads på 308 m².

Husdyrbrugets nuværende og fremtidige indretning er vist i bilag 2. I nedenstående tabel fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i nudrift og ansøgt drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn	Omtrentligt bygningsareal	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal
Ansøgt drift			
Hal1	795,9	Mink. Bure og gødningsrender	175
Hal 2	773,5	Mink. Bure og gødningsrender	143
		Mink. Bure og gødningsrender	81
Hal 3	882,3	Mink. Bure og gødningsrender	285
Hal 4	788,2	Mink. Bure og gødningsrender	281
Hal 5	1510,8	Mink. Bure og gødningsrender	405
Hal 6	1460,0	Mink. Bure og gødningsrender	405
Hal 7 – 8	3993,6	Mink. Bure og gødningsrender	1213
Hal 9 ansøgt	221,5	Mink. Bure og gødningsrender	81
Kvæg	664,5	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	75
I alt			3144
Nudrift			
Hal1	795,9	Mink. Bure og gødningsrender	175
Hal 2	773,5	Mink. Bure og gødningsrender	143
		Mink. Bure og gødningsrender	81
Hal 3	882,3	Mink. Bure og gødningsrender	285
Hal 4	788,2	Mink. Bure og gødningsrender	281
Hal 5	1510,8	Mink. Bure og gødningsrender	405
Hal 6	1460,0	Mink. Bure og gødningsrender	405
Hal 7 – 8	3993,6	Mink. Bure og gødningsrender	1167
Kvæg	664,5	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	75
I alt			3017

Tabel 1: Stalde og produktioner

Det er oplyst i ansøgningen, at den nye minkhal bliver en 2-rk hal, der består af eternittag, åbne sider og gavle i stålplader eller træ. Hallen bliver ca. 4,2 m bred, ca. 51,5 m lang og ca. 2,7 m høj. Den nye hal bliver betydeligt mindre end de øvrige haller.

I den eksisterende hal 7-8 etableres der etagebure med et samlet areal på 46 m² på en del af de eksisterende bure.

Med de ansøgte udvidelser stiger husdyrbrugets samlede produktionsareal fra 3.017 m² til 3.144 m², svarende til ca. 4 %.

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast

placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

I Miljøstyrelsens vejledning fremgår om opgørelse af produktionsarealer for mink, at disse omfatter burarealet. Produktionsarealer omfatter ikke arealet udenfor burene, herunder heller ikke gødningsrenderne. Areal af adgang mellem dobbeltbure (2-etagebure), hvor der ikke er de krævede 45 cm. i højden, dvs. den skrå væg i etagebur, redekasseareal og hyldeareal, medregnes ikke.

I ansøgningen er der opstillet oversigter over stalde og indretninger i 8-årsdriften, nudrift og ansøgt drift for dyrehold med mink, som vist i nedenstående tabeller.

Hal nr.	Haltype (f.eks 2-rk, 4-rk, 6-rk mv)	Burtype og antal burrum (S (standard), 3D-bure ¹ , 4D-bure ²)	Samlet produktionsareal m ² (Størrelse af burarealet inklusiv eventuelle overbygninger, eksklusiv hul, samt evt. areal under skråvæg)	Rendebredde cm (der er ingen krav til rendebredde i 8 års-drift)
1	4-rk	S 648	175	
2	4-rk	S 300 4D 324	224	
3	5-rk	S 300 4D 468	285	
4	4-rk	S 12 4D 636	281	
6	10-rk	S 1500	405	

Tabel 2: Staldindretning, 8-årsdrift

¹3D-bur er et overetagebur, der monteres på et almindeligt bur, – så man har et dobbeltbur. 3D-buret er til tre dyr.

²4D-bur er et overetagebur, der monteres på et almindeligt bur, – så man har et dobbeltbur. 4D-buret er til fire dyr.

Hal nr.	Haltype (f.eks 2-rk, 4-rk, 6-rk mv)	Burtype og antal burrum (S (standard), 3D-bure, 4D-bure)	Samlet produktionsareal m ² (Størrelse af burarealet inklusiv eventuelle overbygninger, eksklusiv hul, samt evt. areal under skråvæg)	Rendebredde cm (målt mellem de to højeste punkter på renden)
1	4-rk	S 648	175	28
2	4-rk	S 300 4D 324	224	81 m ² , 28 cm 143 m ² , 33 cm
3	5-rk	S 300 4D 468	285	28
4	4-rk	S 12 4D 636	281	28
5	10-rk	S 1500	405	35
6	10-rk	S 1500	405	33
7-8	16-rk	S 4320	1167	35

Tabel 3: Staldindretning, nudrift

Hal nr.	Haltype (f.eks 2-rk, 4-rk, 6-rk mv)	Burtype og antal burrum (S (standard), 3D-bure, 4D-bure)	Samlet produktionsareal m ² (Størrelse af burarealet inklusiv eventuelle overbygninger eksklusiv hul, samt evt. areal under skråvæg)	Rendebredde cm (målt mellem de to højeste punkter på renden)
1	4-rk	S 648	175	28
2	4-rk	S 300 4D 324	224	81 m ² , 28 cm 143 m ² , 37 cm
3	5-rk	S 300 4D 468	285	28
4	4-rk	S 12 4D 636	281	28
5	10-rk	S 1500	405	37
6	10-rk	S 1500	405	35
7-8	16-rk	S 4050 4D 270	1213	37
9 ansøgt	2-rk	S 300	81	40

Tabel 4: Staldindretning, ansøgt drift

I bilag 3 er ansøgningens opgørelse af husdyrbrugets produktionsarealer vist.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at den i nudrift anførte indretning er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Bekendtgørelsens indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i tilladelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 1.

I husdyrbrugets eksisterende tilladelse fra 2012 er der stillet vilkår vedrørende dyreholdet (vilkår 1), som ikke længere er relevant, hvorfor vilkåret ikke overføres til denne nye tilladelse.

I vilkår 16 er der stillet krav om egenkontrol med produktionens størrelse, samt om redegørelse herfor overfor tilsynsmyndigheden. Med den nye Husdyrbruglov er produktionens størrelse ikke længere en parameter i forhold til miljøpåvirkningerne, hvorfor vilkåret ikke videreføres i denne nye tilladelse.

Det fremgår af tabel 1 i bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at ammoniakemissionen er 1,6 kg NH₃-N/år pr. kvadratmeter produktionsareal fra mink med bure og gødningsrender på 28 cm bredde. Emissionen reduceres med 1,5 % for hver cm rendebredde større end 28 cm.

I den eksisterende tilladelse fra 2012 er der stillet krav (vilkår 2) til rendebredder i de eksisterende haller som vist i ovenstående tabel 3. På den baggrund er disse haller i ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk indtastet som "eksisterende

staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse”, hvorved disse stalde bliver omfattet af emissionskrav svarende til nye stalde, jf. afsnit 2.1.2 i bekendtgørelsens bilag 3. Tilsvarende er der i den eksisterende tilladelse stillet krav (vilkår 6) om 2 gange ugentlig tømning af gødningsrender.

For den nye hal er det lagt til grund for emissionsberegningerne, at der etableres 40 cm gødningsrender og 2 gange ugentlig tømning af gødningsrender. Bredden på gødningsrenderne i de forskellige haller i ansøgt drift fremgår af ovenstående tabel 4.

Vilkår 2 og 6 videreføres, og vilkår 6 tilrettes med krav til rendebredder svarende til oplysningerne i tabel 4.

Miljøstyrelsen har i forbindelse med teknologilisten udarbejdet en vejledning vedrørende tømningsskrav for gødningsrender:

Vejledende vilkår:

*”1. Gødningsrender skal tømmes mindst hver 3./4. dag (totalt to gange ugentligt) enten manuelt eller ved anvendelse af et automatisk tømningssystem.
2. Tømning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage. Dog kan der være særlige omstændigheder, hvor der kan ske afvigelser fra dette tidsrum.*

Egenkontrol

*3. Både manuel og automatisk tømning skal registreres i logbogen. Det skal fremgå, hvornår renden er tømt.
4. Alternativt kan drift af gyllepumperne registreres vha. elektronisk log, således at man sikrer sig, at renderne er tømt på de angivne tidspunkter.
5. Ved brug af et automatisk tømningssystem kan udfyldelsen af logbøger erstattes af en automatisk registrering af wiretrækkets drift.”*

Vedrørende vejledende vilkår nr. 2 ønsker ansøger mulighed for, at tømning af render af hensyn til driftsrutinerne kan opstartes kl. 7. Billund Kommune finder, at det ønskede kan imødekommes, herunder i betragtning af, at dagperioden for virksomhedsdrift i miljølovgivningen normalt anses for at starte kl. 7. Der fastsættes herudover vilkår vedrørende tømningsskrav i overensstemmelse med de vejledende vilkår. De vejledende vilkår for egenkontrol erstatter / viderefører i den forbindelse vilkår vedrørende logbog for tømning i den eksisterende tilladelse (vilkår 17).

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og - opbevaring

Det er oplyst i ansøgningen, at den nye møddingsplads bliver op til 15 x 20 m med op til 2 meter høje betonsider. Møddingspladsen vil også blive benyttet som vaskeplads. Pladsens areal er oplyst til ca. 300 m², hvoraf arealet til gødningsopbevaring udgør ca. 260 m². Der bliver afløb til en pumpebrønd,

hvorfra møddingsvandet bliver pumpet til gyllebeholderen. Vand fra vaskepladsen ledes til en opsamlingsbeholder, hvorfra det pumpes til gyllebeholderen.

Oplysninger om husdyrbrugets fremtidige opbevaringsanlæg er vist i nedenstående skema.

Opbevaringsanlæg	Beliggenhed (adresse)	Byggeår	Størrelse	Overdækning
Gyllebeholder	Ansagervej 6	2012	1515 m ³	Teltoverdækning
Møddingsplads ansøgt	Ansagervej 6		260 m ²	Plast

Tabel 5: Gødningsopbevaring

Gødningsrenderne tømmes 2 gange om ugen i nudrift og ansøgt drift.

Der renses i og under burene for spildt foder og gødningsklatter en gang i ugen. Der renses på render og under render minimum 1 gang om ugen. Halm under burene muges ud mindst hver 4. uge i perioden fra 16. april til 31. oktober og mindst hver anden måned i perioden fra 1. november til 15. april.

Det er oplyst, at møddingspladsen anvendes til både dybstrøelse fra minkene og fra kvæget. Da der er den samme emissionsfaktor på 0,36 kg N/m², jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 1.2.1, er der kun indsat gødningstypen mink i ansøgningssystemet i Husdyrgodkendelse.dk.

Kommunens vurdering

Dokumentation af opbevaringskapaciteten er ikke længere et krav i forbindelse med ansøgning om godkendelse eller tilladelse, jf. Miljøstyrelsens tilkendegivelser, herunder f.eks. i Helpdesksvar af 3. november 2017. Husdyrproducenten har pligt til at indsende en opdateret opgørelse over kapaciteten, hvis der foretages ændringer, som har indflydelse herpå, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12.

På den baggrund stilles der ikke vilkår om dokumentation vedrørende kapacitetsopfyldelse. Kommunens tilsyn med opfyldelse af krav om opbevaringskapacitet sker i stedet efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Overdækning af gyllebeholderen reducerer ammoniakfordampningen fra husdyrbruget. Der fastsættes derfor vilkår om overdækning af gyllebeholderen og driften heraf, som anført i Miljøstyrelsens vejledning i forbindelse med teknologilisten.

Vejledende vilkår:

1. Gyllebeholder nr. ____ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

4. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

5. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.”

I den eksisterende tilladelse fra 2012 er der stillet vilkår vedrørende håndtering af dybstrøelse og oprenset halm med henblik på at sikre korrekt håndtering af halm og fastgødning, samt korrekt kompostering og opbevaring i markstak (vilkår 7 og 8).

I Husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 6 er der opstillet krav vedrørende håndtering af fast gødning og halm, samt etablering og drift af markstakke, som har direkte regulerende virkning for husdyrbruget. Billund Kommune finder, at husdyrbrugets håndtering og opbevaring af halm og fast gødning er tilstrækkeligt reguleret ved disse regler, hvorfor vilkår 7 og 8 ikke videreføres i denne nye tilladelse.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 24 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at stalde og gødningsoplag på Ansagervej 6 maksimalt må være på 3.408 kg NH₃-N/år. Det er endvidere beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 3.318 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Ansagervej 6 kan dermed overholdes med en margin på 91 kg NH₃-N/år.

Kommunens vurdering

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er med den nye Husdyrbruglov afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg, og i modsætning til tidligere indgår f.eks. ikke længere fradrag i beregningerne ved direkte udbringning af fast gødning.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste

viden - dvs. ud fra de emissionsfaktorer, der gælder på tidspunktet for den aktuelle afgørelse - og ud fra de vilkår om virkemidler og miljøteknologi, der er fastsat for det pågældende staldafsnit i en gældende godkendelse eller tilladelse.

På den baggrund er de eksisterende gyllebaserede staldsystemer lagt ind i ansøgningens beregninger som eksisterende stalde omfattet af BAT-krav i tidligere afgørelse.

I vilkår 3 i den eksisterende tilladelse, er der stillet krav om, at alle dyr skal have halm ad libitum. I det nye regelsæt tillægges denne driftsform ikke længere nogen reduktionseffekt, hvorfor vilkåret ikke videreføres.

I ansøgningen er det lagt til grund for emissionsberegningerne, at alt kvæg er udegående på græs 5 mdr. om året. Dette fastsættes som vilkår.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion" og "Gødningsproduktion og – opbevaring".

Foder

Der er ingen oplysninger i ansøgningen vedrørende foder. I bilag 2 fremgår, hvor fodersiloen er placeret.

Kommunens vurdering

I kapitel 16 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der opstillet regler for opbevaring og håndtering af foder på pelsdyrfarme.

I den eksisterende tilladelse fra 2012 er der opstillet krav til foderets sammensætning, samt egenkontrol heraf (vilkår 4 og 18). Reglerne i den nye Husdyrbruglov regulerer ikke indhold i foderet, og beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er baseret på normtal for fodersammensætningen. På den baggrund videreføres vilkårene ikke i denne nye tilladelse.

Krav til fodererts indhold af protein reguleres direkte af § 77 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Energi- og vandforbrug

I ansøgningen er det oplyst, at stuehus og pelseri opvarmes med stokerfyr.

På farmen anvendes der energi i forbindelse med opvarmning og cirkulation af drikkevand i vinterhalvåret, højtryksrensning, gyllepumpe, markvanding, pelseri, samt diselolie til farmens maskiner og kørsel i marken.

Det oplyste energiforbrug inklusiv elforbruget til markvanding og diesel til markdriften er vist i nedenstående tabel.

Energikilder	Energiforbrug nuværende drift
Årligt Elforbrug	46.400 kWh

Årligt forbrug af olie/gas	0 liter
Årligt forbrug af dieselolie	4000 liter
Årlig egenproduktion af energi fra vindmøller/biogas mv.	0

Tabel 6. Oplysninger om forbrug af energi

Vandforsyning af drikkevand til minkfarmen sker fra offentligt vandværk, mens vand til vask af minkhallerne kommer fra egen boring. Derudover er der en markvandingsboring. Der bruges vand til drikkevand til minkene og rengøring af fodersilo og farm. Der bruges ca. 700 m³ vand fra offentligt vandværk. Der er ingen opgørelse over hvor meget vand, der bruges til rengøring af farmen.

Kommunens vurdering

Reglerne i den nye Husdyrbruglov opstiller ikke krav om anvendelse af BAT til begrænsning af ressource- og energiforbrug for husdyrbrug af denne type. På den baggrund opstilles ingen vilkår for ressource- og energiforbrug for husdyrbruget på Ansagervej 6.

Affald

I ansøgningen er det oplyst, at der er aftale med Brians Renovation om afhentning af erhvervsaffald. Det affald, der ikke medtages af Brians Renovation, bortskaffes efter Billund Kommunes affaldsregulativ. Der forventes ingen følgevirkninger af affaldsproduktionen på ejendommen, når affaldet bortskaffes efter kommunens affaldsregulativ.

Kommunens vurdering

Der er i den eksisterende tilladelse fra 2012 stillet krav om, at håndtering og afsætning af affald skal ske i henhold til kommunens regulativer og gældende regler (vilkår 18). Da disse forhold reguleres direkte af regulativerne, videreføres vilkåret ikke i denne nye afgørelse.

I overensstemmelse med den aktuelle praksis for Billund Kommunes krav stilles et generelt vilkår, om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Endvidere stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse.

Spildevand / overfladevand

Det er oplyst i ansøgningen, at vaskevand til vask af silo og hvalpenet ledes til gyllesystemet. Der er tagrender på en del af de eksisterende haller, men tagvandet løber bare ud på jorden, hvor det nedsiver. Der vil ikke blive monteret tagrender på den nye hal.

Møddingspladsen vil også blive benyttet som vaskeplads. Der bliver afløb til en pumpebrønd, hvorfra møddingsvandet bliver pumpet til gyllebeholderen.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen⁷ defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen.

Der stilles vilkår om, at overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med gødning eller forurenende foder eller opstå anden forurening, ikke må afledes til dræn, vandløb eller nedsivning, samt at afledningen af ejendommens overfladevand ikke må udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende regler og vejledninger, herunder jf. de særlige regler for pelsdyrfarme i Husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 16, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Dette stilles som vilkår. I betragtning af, at tagfladen fra den ansøgte hal kun udgør et begrænset areal, finder kommunen dog, at tagvandet kan tillades afledt til nedsivning direkte fra jordoverfladen, idet husdyrbruget er ansvarligt for, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav overholdes:

Der er i Husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om, at pelsdyrhaller skal være indrettet og konstrueret således, at der ikke står vand i en eller flere pelsdyrhaller eller mellem pelsdyrhallerne. Hvis kommunen konstaterer overtrædelse af dette krav, kan kommunen påbyde, at der inden for en nærmere fastsat frist opsættes tagrender på pelsdyrhallerne.

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand herudover er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening, og kommunen finder ikke anledning til at stille videre krav i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen, og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

⁷ BEK nr. 1469 af 12/12/2017. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 30 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 7. Lugtgrænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

FMK-modellen kan imidlertid ikke anvendes operationelt ved beregning af lugtgeneafstande fra hold af for mink, heste, får og geder. For disse dyrearter og staldsystemer anvendes FMK-modellen ikke, men alene den nye beregningsmodel.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Resultatet af lugtberegningerne for Ansagervej 6 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone	408 m	> 1,4 km
B: Samlet bebyggelse	327 m	>2,4 km
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	162 m	214 m

Tabel 8. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Beregningerne i forhold til alle områdetyper er udført via den nye lugtmodel.

Kommunens vurdering

I overensstemmelse med reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, er den beregnede geneafstand i forhold til enkeltbolig uden landbrugspligt reduceret med 20 %, idet staldene ligger nord for nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt (Ansagervej 5).

Beregningerne viser, at geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg til geneafstanden på 20 %.

I beregningerne for Ansagervej 6 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 613 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige.

I vilkår 13 i den eksisterende tilladelse fra 2012 er det fastsat, at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning. Vilkår 13 overføres til denne nye afgørelse. I overensstemmelse med Billund Kommunes aktuelle praksis tilføjes til formuleringen af vilkår 13, at en ny undersøgelse og redegørelse af lugtforholdene tidligst kan kræves igen efter et år, hvis en udført undersøgelse vurderes at være dækkende for hele husdyrbruget.

Med henblik på at begrænse lugtudvikling er der i den eksisterende tilladelse fra 2012 fastsat vilkår om, at ejendommen og dens omgivelser skal renholdes (vilkår 12). Det er kommunens vurdering, at krav til renholdelse mv. reguleres direkte af § 75 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvorfor vilkåret ikke videreføres.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i denne nye afgørelse.

Støj, rystelser og transport

Om støj er det i ansøgningen anført, at de væsentligste støjkloder på en minkfarm er støj fra intern kørsel på farmen med foder og halm samt interne transporter i pelsningssæsonen i november/december og sidst i marts. Derudover kan der forekomme støj fra transporter til og fra ejendommen med primært foder. Der må kun avles på tillidsfulde dyr, hvorfor der som regel er meget lidt støj fra selve dyrene.

En gang om året kan der forekomme støj fra rengøring af hallerne i forbindelse med brug af højtryksrensere. Der forventes ikke væsentlige ændringer i støjniveauet fra farmen, da yderligere støj efter udvidelsen er begrænset til de få ekstra transporter til og fra farmen og lidt længere daglig kørsel med

fodermaskinen på minkfarmen. Ligeledes forlænges pelsningsperioden med nogle få dage.

Minkfarmen har to indkørsler fra Ansagervej. Den østlige indkørsel benyttes hovedsagligt privat, og den vestlige benyttes hovedsagligt driftsmæssigt. Levering af foder er den type transporter, der står for flest transporter.

Transporterne vil hovedsagligt ske i dagtimerne. Levering af foder kan ske hele døgnet, afhængig af hvordan fodercentralen planlægger leveringsruten. Der transporteres gylle med traktor eller lastbil. Ved transport over 10 km sker transporten med lastbil. Der forventes ikke væsentlige genepåvirkninger i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

Det er oplyst, at antallet af transporter vil stige lidt i forbindelse med udvidelsen. Transportmængden ved fuld udnyttelse af tilladelsen er oplyst til ca. 370 transporter om året.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. I den eksisterende tilladelse fra 2012 er der stillet vilkår om overholdelse af disse grænseværdier (vilkår 15), hvilket overføres til denne nye tilladelse.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener. I tilladelsen fra 2012 er der stillet vilkår om (vilkår 14), at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden. Dette vilkår overføres til denne nye tilladelse.

For at sikre mulighed for indgreb er der i den eksisterende tilladelse stillet vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning (vilkår 16). Vilkår 16 overføres til denne nye afgørelse.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁸ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Ansagervej 6 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne tilladelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller

⁸ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om renholdelse af transportudstyr og transportarealer på ejendommen, om planlægning af transporttidspunkter, samt om transportmængde til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Om støv er det i ansøgningen anført, at de primære årsager til støv på en minkfarm er støv fra håndtering af halm. Derudover er der en del hår i hallerne i forbindelse med minkens pelsskifte. Der opstår ingen støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering, da minkfoder er vådfoder.

På ejendomme med husdyrbrug kan der forekomme skadedyr som fluer og rotter. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspild og rester fjernes. På minkfarme bekæmpes fluer i overensstemmelse med Retningslinjerne for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme udarbejdet af Aarhus Universitet.

De forebyggende foranstaltninger ved fluebekæmpelse består hovedsagligt i at forhindre, at fluerne klækkes i gødning og sand under burene. En gang om ugen oprenses der under burene for foder- og gødningsrester, og en gang om måneden – fra 1. maj til 1. november – fjernes halmen under burene. Den resterende del af året kan man nøjes med at fjerne halmen hver anden måned. Herudover anvendes der fluesnore efter behov.

Ved problemer med rotter benyttes den kommunale rottebekæmpelse.

Kommunens vurdering

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om, at det på pelsdyrfarme effektivt skal forebygges, at fluer udvikles via æg-, larve- og puppestadier, og at fluer effektivt skal bekæmpes i overensstemmelse med Retningslinjer for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme, udarbejdet af Aarhus Universitet. Bekendtgørelsen stiller endvidere krav til opbevaring af foder og til renholdelse af foderrekvisitter med henblik på at hindre tilhold af skadedyr. På den baggrund finder kommunen ikke, at vilkår 17 i den eksisterende tilladelse - vedrørende flue- og skadedyrsbekæmpelse - skal videreføres i denne nye tilladelse.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrebringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener, hvorfor der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støv- eller fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Lys

Om lys er det i ansøgningen anført, at mink ikke tåler påvirkning af kunstigt lys, hvilket betyder, at der ikke etableres væsentlige lyskilder på farmen. Dog kan der i forbindelse med parringssæsonen i marts anvendes kunstig lys i en kort periode på ca. 14. dage.

Kommunens vurdering

Det må antages, at der anvendes lys fra projektører og/eller køretøjer i forbindelse med forskellige operationer, hvilket må være af kortere varighed. Derudover må det antages, at der i forbindelse med pelsningen vil være behov for udendørs lys i et vist omfang. Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb heroverfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder er væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets eksisterende og fremtidige bygninger og anlæg er vist i bilag 2.

Der er ansøgt om opførelse af en ny 2-rækket minkhal på ca. 222 m² med et produktionsareal på 81 m². Derudover opføres en ny møddingsplads på ca. 300 m².

Om byggeriet er det i ansøgningen oplyst, at den nye minkhal bliver en 2-rk hal, der består af eternittag, åbne sider og gavle i stålplader eller træ. Hallen bliver ca. 4,2 m bred, ca. 51,5 m lang og ca. 2,7 m høj. Den nye hal bliver betydeligt mindre end de øvrige haller. Den nye møddingsplads bliver op til 15 x 20 m med op til 2 meter høje betonsider.

Om byggeriet er det supplerende oplyst, at det vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, idet der er tale om helt almindeligt minkhalsbyggeri som alene er nødvendig for den drift, der ønskes på ejendommen Ansagervej 6. Byggeriet er ikke udsædvanligt eller har industriel karakter. Byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende byggeri.

I ansøgningen er det anført, at den ansøgte minkhal ligger mellem de øvrige haller, hvorved den ikke bliver synlig i landskabet. Det eksisterende læhegn vest for farmen ændres ikke i forbindelse med byggeriet. En del af læhegnet nord for farmen vil blive fældet i forbindelse med at møddingspladsen opføres.

Det er oplyst, at ejendommen ligger i et område, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, og at der ikke er beskyttelseshensyn ud over, at området er udpeget som større sammenhængende landskaber.

Kommunens vurdering

De ansøgte udvidelser og ændringer er placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 22.

Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og i Billund Kommunes kommuneplan, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Ansagervej 6 er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen (2017 – 2029) er udpeget til jordbrugsformål, som i henhold til kommuneplanens retningslinjer hovedsageligt skal anvendes til jordbrugserhverv.

Ejendommen ligger udenfor områder, som i kommuneplanen er udpeget som kulturlandskab og geologisk beskyttelsesområde.

Området er i kommuneplanen udpeget som et større uforstyrret landskab og et område til skovrejsning.

Om større uforstyrrede landskaber fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at de som udgangspunkt skal friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrethed ikke påvirkes. Af kommuneplanens redegørelse fremgår, at der herved forstås større tekniske anlæg, infrastrukturanlæg som lufthavn, motorvej og jernbane, større råstofindvinding, større bysamfund og væsentlig bymæssig påvirkning i øvrigt samt større ferie-fritidsanlæg som motorbaner, større skydebaner eller feriecentre. Med større tekniske anlæg er der først og fremmest tale om høje anlæg, der er synlige over større afstande så som vindmøller, master, højspændingsanlæg, skorstene m.v.

Om områder til skovrejsning fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at områder udpeget til skovrejsningsområder, skal beskyttes mod arealanvendelser og anlæg, der kan virke hindrende for skovtilplantning. Af kommuneplanens redegørelse fremgår, at kommunerne i Trekantområdet for at fremme skovrejsningen mest muligt også udpeger områder, hvor der er privat interesse i at rejse ny skov. Udpegning af skovrejsningsområder forhindrer ikke, at området fortsat kan anvendes som hidtil, og der er heller ikke nogen pligt til at plante skov. Udpegning åbner mulighed for at opnå støtte til skovrejsning.

De ansøgte bygnings- og anlægsmæssige udvidelser på Ansagervej 6, bestående af en ny hal og en møddingsplads, placeres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger og opføres generelt i en lav højde uden høje siloer o.l.

Udvidelserne ligger mellem de eksisterende bygninger, ligesom der vil være visuel afskærmning ved minkfarmens læhegn, samt ved øvrige markhegn og beplantninger i området omkring husdyrbruget.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Driftsforstyrrelser og uheld

I ansøgningen er det anført, at der på minkfarme kan der være risiko for brand, gylleudslip fra beholder, uheld ved gylleudbringning, olie og kemikaliespild.

Der er altid savsmuld (opsugende materiale) til stede på minkfarmen og halm, som kan anvendes til opdæmning af evt. gylleudslip. Farmen har en minilæsser, som kan håndtere halmballer.

Olietanke står indendørs på befæstet areal. Skulle tanken springe læk, vil der være opsugende materiale på farmen i form af savsmuld. Kemikalier opbevares i en gammel fryser i pelseriet. Der forefindes opsugende materiale i form af savsmuld på farmen.

I tilfælde af brand forefindes der brandslukkere på farmen. Ved gylleudslip, olieudslip eller brand kontaktes 112.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor områder, der i Danmarks Miljøportal og MiljøGis er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser eller som indvindingsområder og indvindingsoplande.

Det fremgår af kommunens tilsynsrapport fra tilsyn på husdyrbruget den 25. september 2013, at der er en indendørs, overjordisk dieselolietank fra 1998 på 1200 l med serienr. 1178741-01.

Olietanke er omfattet af Olietankbekendtgørelsen, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med at reglerne overholdes. Olietanke skal således ikke reguleres af en tilladelse efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvorfor der ikke fastsættes vilkår for husdyrbrugets olietanke i denne afgørelse, bortset fra et vilkår om, at tankene skal drives efter Olietankbekendtgørelsen.

Kommunen finder, at der ved vilkår bør sikres mod forurening fra kemikalier og oplag af olier. Der stilles derfor vilkår om, at flydende olier og kemikalier skal opbevares således, at de ikke kan give anledning til forurening af jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer.

Endvidere stilles vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Kommunen finder, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering i forbindelse med eksisterende gyllebeholdere. Der stilles dog vilkår om, at pumpning af gylle fra gyllebeholderen til gyllevogn o.l. skal foregå under opsyn.

Kommunen finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan og fremsendelse af denne til tilsynsmyndigheden, senest 3 måneder efter tilladelsen er taget i anvendelse. Det fremgår af vilkåret, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen.

Der stilles desuden vilkår om alarmering af alarmcentralen i tilfælde af uheld, hvor der er risiko for forurening.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og

d) ammoniakfølsomme skove

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁹ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 3.318 kg N/år. Dette indebærer en meremission i forhold til nudriften på 89 kg N/år, og en meremission i forhold til driften for 8 år siden på 1.037 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. ansøgningen	Natur-kategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning (Kg N/år)	Merbelastning 8 år (Kg N/år)	Totalbelastning (Kg N/år)	Ruhed natur
1	2	Hede	329	0,0	0,5	1,0	Mk
2	2	Hede	342	0,0	0,4	0,8	Mk
3	2	Hede	335	0,0	0,4	1,0	Mk
4	3	Mose	736	0	0	0,1	MK
5	3	Eng	888	0	0	0	Bn
6	3	Sø	16	-0,1	-1,2	5,3	Vand
Kategori 1 natur	1		8.542	0	0	0	Bn

Tabel 9. Ammoniakdepositionen i omliggende natur

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i naturpunkterne er "Bn" (Blandet natur med lav bevoksning), "Mk" (Blandet natur med middel bevoksning) og

⁹ BEK nr. 926 af 27/06/2016 – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

"Vand". Ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er fastlagt til "Landbrug". Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder ikke underestimerer de beregnede påvirkninger i naturområderne.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, jf. udpegningen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D. Nærmeste Natura 2000-områder ligger over hhv. 7,5 og 8,5 km fra ejendommen. Det vurderes på den baggrund, at husdyrbruget ikke medfører påvirkning med ammoniak i Kategori 1-natur.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i tre punkter i samme kategori 2-natur (hede), jf. naturpunkt 1, 2 og 3 i ovenstående skema. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra Ansagervej 6 til nærmeste punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 88, *Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde*, er over 7,5 km.

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er de store fredede hede- og skovområder ved Nørholm Gods og Karlsgårde Sø med omgivende naturarealer, en stor strækning af Varde Å, dele af Ansager Å og Grindsted Å med tilstødende eng- og mosearealer. Nørholm Hede er en stor sammenhængende hede af national betydning med en mosaik af tørre og våde hedearealer. I området findes også partier af indlandsklitter. Samtlige arter der indgår i udpegningsgrundlaget, er knyttet til vandløbene i området, herunder bl.a. snæblen, flodperlemusling, bæk-, flod- og havlampret. Ligeledes er odderen registreret i området.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod områdets store hede-, mose- og overdrevsarealer. Ligeledes er også tilgroning med træer, buske og høje urter en trussel.

Da ejendommen er placeret over 7,5 km fra Natura 2000 området, vil en øget ammoniakemission fra ejendommen ikke kunne medføre påvirkning. Det er kommunens vurdering, at der i en afstand på 7,5 km ikke vil kunne måles hverken nogen mer- eller totaldeposition fra ejendommen.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at tilladelse af det aktuelt ansøgte projekt på Ansagervej 6 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan endvidere i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 35, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 3-natur omfatter jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2:

- a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove

Påvirkningen af ammoniakfølsomme skove er vurderet særskilt nedenfor.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger nogle udpegede § 3 arealer. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til tre repræsentative punkter, jf. ovenstående skema, bestående af mose, eng og sø. Disse naturarealer er vist i bilag 5.

Naturpunkt 4 repræsenterer en § 3 registreret mose, der er omfattet af kategori 3-natur. Da hverken mer- eller totaldeposition på arealet overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealet.

Punkt 5 repræsenterer en § 3 eng. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. En mer- og totaldeposition på maks. 0,0 kg N/ha/år vurderes ikke at ville give anledning til tilstandsændringer på engen.

Punkt 6 repræsenterer hver en § 3 sø. Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra de tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burdes behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne indenfor 1000 meter af anlægget hører til disse kategorier. Det er derfor kommunens vurdering, at det

ansøgte projekt ikke medfører en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

Omkring 300 m vest, øst og nord for ejendommen ligger tre potentielt ammoniakfølsomme skove (punkt A, B og C i bilag 5). Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. § 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om gammel "skovjordbund", og
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskowsarter, som er medtaget på listen »Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove«, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi

På ingen af de pågældende arealer er der skov på de høje målebordsblade (opmålt 1862-1899) eller de lave målebordsblade (opmålt 1928-1945), men derimod mose eller hede. Alle tre arealer har været opdyrket og i omdrift indtil slutningen af 1970'erne, hovedparten indtil slutningen af 1990'erne. I dag fremstår arealerne som plantagelignende skov. Kommunen har ikke kendskab til naturskovsindikerende arter eller gammelskowsarter i de nævnte skove. Det er Billund Kommunes vurdering, at arealerne A-C ikke opfylder kriterierne for ammoniakfølsomme skove.

Kommunens vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede):

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12¹⁰ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have levested ved husdyrbruget på Ansagervej 6, kunne være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindeligt udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på Habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er desuden rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever uden for yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder. Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store

¹⁰ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrøen er fredet og findes på Habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

*Odder (*Lutra lutra*)*

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er bl.a. registreret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer indenfor 1000 meter af anlægget. I afsnittet nedenfor vurderes ammoniakpåvirkningen i søerne. Nærmeste registreringer i Billund Kommune af Bilag IV paddler til søerne er mere end 8 km.

Det ansøgte byggeri har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området. En tilladelse til projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb.

Tilladelse til minkfarmen på Ansagervej 6, 7200 Grindsted vurderes ikke at have nogen væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en tilladelse til det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Vedrørende BAT henvises i ansøgningen til, at beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-krav for ammoniakemissionen overholdes (se nærmere herom i ovenstående afsnit "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget"), og at kravet nås ved de oplyste fremtidige rendebredder i eksisterende haller og 40 cm i den nye hal, samt 2 gange ugentlig tømning af render.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Ansagervej 6 er ikke et IE-husdyrbrug og er således ikke omfattet af ovennævnte BAT-krav. For husdyrbruget gælder alene BAT-krav i forbindelse med ammoniakemission, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24.

I ovenstående afsnit "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget" er der på den baggrund foretaget vurderinger og fastsat vilkår, som fastlægger anvendelse af BAT i forhold til husdyrbrugets ammoniakemission.

Det er Billund Kommunes vurdering, at der ikke herudover skal stilles krav om anvendelse af BAT på Ansagervej 6 i denne nye tilladelse.

Ophør

I ansøgningen er der ingen oplysninger om foranstaltninger i forbindelse med evt. ophør af driften.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Alternative muligheder

I ansøgningen er det oplyst, at placeringsmulighederne er begrænsede i forhold til naboskel mod vest og kategori 2 natur mod nord. Der har været overvejet en placering af minkhallen på marken øst for det eksisterende anlæg. Det er fravalgt, da den valgte placering er mest rationel driftsmæssigt og i forhold til landskabet. Der har været overvejelser om byggeriets udformning. Skulle det være 2-rk eller flerrækkede haller. Projektet er endt med en 2-rk hal, da det var det eneste, der er muligt at bygge, når depositionskravet til kategori 2 natur skal overholdes.

Staldtype: Der findes kun ét staldsystem til mink, hvorfor der ikke er arbejdet med alternativer her.

Kommunens vurdering

Den ansøgte placering af udvidelserne i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse begrænser anlæggets samlede udstrækning i landskabet. Den valgte placering medfører, at den nye hal ligger i linje med de eksisterende haller, således at bygningerne fremstår i en sammenhængende bygningskrop. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse kan gennemføres på den

ansøgte placering med en acceptabel miljømæssig påvirkning, og at andre placeringer af udvidelserne ikke vil kunne medføre væsentlige reduktioner i påvirkningerne, hvorfor ansøgers logistiske ønsker bør imødekommes.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan
- Bilag 3. Opgørelse af produktionsarealer
- Bilag 4. Vilkår i tidligere afgørelse
- Bilag 5. Natur inden for 1000 m af ejendommen